

Energiatehokkuusdirektiivin toimeenpanosta

Pia Kotro

6.9.2024

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Artiklat

- art 3 Energiatehokkuus ensin periaate
- art 4 PEC ja FEC, energian loppukäytön vähentämistavoite
- art 5 Julkisen sektorin energiankulutuksen vähentäminen 1,9 %
- art 6 Julkisen sektorin rakennusten 3 % vuosittainen korjausvelvoite lähes nollaenergiatasoon
- art 7 Julkisten hankintojen energiatehokkuus
- art 8-10 Energiansäästövelvoite kaudelle 2021-2030
- art 11 Energianhallintajärjestelmät ja energiakatselmukset
- art 12 Palvelinkeskukset, tietojen raportointi tavoitteena energiatehokkuuden edistäminen
- art 13-20 Lämmön mittaaminen, laskutus ja kulutustiedot
- art 21 Lämmityksen, jäähdytyksen ja lämpimän käyttöveden sopimusehdot
- art 22 Energianeuvonta
- art 23 Energiatehokkuuden kumppanuus, komissio
- art 24 Energiaköyhyys
- art 25 Kattava arviointi ja yli 45000 asukkaan kuntien lämmityssuunnitelmat
- art 26 Tehokkaan kaukolämpöjärjestelmän kriteerit, tehokas chp ja laitoskohtaiset KHA:t
- art 27 Energian muunto, siirto ja jakelu
- art 28 Pätevöityminen, akkreditointi, sertifiointi
- art 29 Energiapalvelut
- art 30 Kansallinen energiatehokkuusrahasto, rahoitus ja tekninen tuki
- art 31 Muutokertoimet
- art 35 Uudelleentarkastelu ja seuranta

Energiatehokkuusdirektiivi (EU)2023/1791

- Direktiivin muutokset voimaan 10/2023, kansallisen toimeenpanon takaraja 10/2025
- EED toimeenpanoa valmisteleva ryhmä ja artiklakohtaiset asiantuntijatyöryhmät, joihin on nimetty puheenjohtaja
 - artiklan toimeenpanon toteutus, lainsäädäntötarpeet ja vaikutusten arviointi
- Työryhmän toimikausi on 12.5.2023 - 31.12.2024
 - Syksy 2023 selviteltiin mitä joudutaan tekemään
 - Kevät 2024 mietittiin miten se tehdään
 - Syksy 2024 kirjoitellaan velvoitteita hallituksen esityksiin tai energiatehokkuussopimukseen
- Hallituksen esitys lausuntovalmiudessa alkuvuodesta 2025
- Velvoitteiden notifiointi komissiolle viimeistään 10/2025

Tavoitteet

Energiankulutuksen vähentäminen (4 artikla)

- Suomen oli 6/2024 ilmoitettava vuoden 2030 energian loppukäyttö ja primäärienergiankulutus EED 4 artiklassa annetun kaavan mukaisesti.
- Kaava antaa Suomelle energian loppukäytön 239,6 TWh vuonna 2030. Tämä on lähes 50 TWh vähemmän kuin nyt.
- Julkiselle sektorille energian loppukulutuksen sitova 1,9 % (vrt. 2021) vuosittainen vähentämistavoite

Energiansäästövelvoite (8-10 artiklat)

- Nykyinen jaksoa 2021-2030 koskeva vuotuinen energiansäästövelvoite 0,8 % (2,3 TWh/a) nousee portaittain 2024 alkaen tasolle 1,9 % (kauden 2021-2030 säästö 3,3 TWh/a)
- Osa säästöistä raportoitava energiaköyhien parissa tehdyistä toimista

Energianhallintajärjestelmät ja energiakatselmukset (11 artikla)

Yritysten on

- otettava käyttöön eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti sertifioitu **energianhallintajärjestelmä viimeistään 11.10.2027**, kun keskimääräinen energian vuosikulutus on **yli 85 TJ (23 600 MWh)** kolmen edellisen vuoden aikana
- tehtävä **energiakatselmus** neljän vuoden välein, kun keskimääräinen energian vuosikulutus on **yli 10 TJ (2 700 MWh)** kolmen edellisen vuoden aikana ja käytössä ei ole energianhallintajärjestelmää
 - yritysten, jotka kuuluvat ensimmäistä kertaa velvoitteen piiriin, on suoritettava ensimmäinen katselmus viimeistään **11.10.2026**
 - yritysten, jotka jo suorittavat energiakatselmuksia, on edelleen tehtävä katselmuksia vähintään joka neljäs vuosi edellisen energiakatselmuksen päivämäärästä
 - energiakatselmuksen toimenpidesuosituksen toteuttamiseksi on laadittava **toimintasuunnitelma**, jolla kukin suositus pannaan täytäntöön, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista
- annettava tieto kansallisille viranomaisille, kun kulutus jonakin vuonna ylittää 85 tai 10 TJ

Energianhallintajärjestelmästä ja energiakatselmuksista vapautuminen

Energianhallinta-
järjestelmän ja
energiakatselmuk-
sen vaatimuksista
vapautuminen

Yritykset, jotka toteuttavat **ESCO-sopimuksen**, vapautetaan kummastakin vaatimuksesta edellyttäen, että sopimus kattaa energianhallintajärjestelmän tarvittavat osatekijät* ja että sopimus on liitteessä XV vahvistettujen vaatimusten mukainen.

Yritykset, jotka toteuttavat eurooppalaisten tai kansainvälisten standardien mukaisesti **sertifioidun ympäristöjärjestelmän**, joka sisältää **energiakatselmuksen**, vapautetaan kummastakin vaatimuksesta (vastaa nykyistä ISO 14001:n ja ETJ+:n yhdistelmää).

Yritykset, jotka toteuttavat energiakatselmuksen itsenäisesti **vapaaehtoisen sopimuksen** mukaisesti, vapautetaan energiakatselmuksen vaatimuksesta (vastaa nykyistä energiatehokkuussopimuksen ja ETJ+:n yhdistelmää).

*todellisen energiankulutuksen seuranta, energiatehokkuuden parantamiseksi toteutetut toimet ja edistymisen mittaaminen

Palvelinkeskukset (12 artikla)

- Palvelinkeskukset, joiden asennetun tietotekniikan sähkötehon tarve on vähintään 500 kW, on 15.5.2024 lähtien vuosittain julkaistava tietyt tiedot, siltä osin, kun ei ole arkaluontoista.
- Yli 1 MW:n palvelinkeskushukkalämpö tulee hyödyntää, paitsi jos on näyttöä siitä, että se ei ole teknisesti tai taloudellisesti toteutettavissa (26 artikla)
- Kun yli 1 MW:n palvelinkeskusta suunnitellaan tai rakennetaan on tehtävä selvitys hukkalämmön hyödyntämisestä mm. kaukolämpöverkossa (26 artikla)

Lisäksi delegoitu asetus:

- Delegoitu asetus, jolla luodaan yhteinen unionin järjestelmä palvelinkeskusten kestävyysluokittelukseksi. Järjestelmässä määritetään palvelinkeskusten kestävyysindikaattorit ja asetetaan keskeiset indikaattorit ja menetelmät niiden mittaamiseksi. Tietojen raportointivelvoite EU:n datakeskustietokantaan vuosittain.

Lämmitys ja jäähdytys (25 ja 26 artiklat)

- Alueellisten ja paikallisten viranomaisten on laadittava alueelliset lämmitys- ja jäähdytysuunnitelmat vähintään 45000 asukkaan kuntien osalta (25 artikla)
- Tehokkaan kaukolämpöjärjestelmän kriteerit, vähitellen vähenevä fossiilisen polttoaineen sallittu määrä. Raaka-aineen %-osuudet tai ominaispäästökriteerit (26 artikla)
- Tehokkaan CHP:n kriteerit, fossiilisen polttoaineen käyttö uusissa CHP-laitoksissa, delegoitu säädös CHP:n referenssiarvojen päivityksestä (26 artikla)
- Laitoskohtaiset kustannushyötyanalyysit hukkalämmön hyödyntämiseksi
 - Sähkön lauhdetuotantolaitokset, (average annual total rated energy input) yli 10 MW
 - Teollisuuslaitokset, yli 8 MW
 - Palvelulaitokset yli 7 MW (kuten jätevedenkäsittely, nesteytetyn maakaasun käsittely)
 - Datakeskukset, yli 1 MW

Nostot EED toimeenpanon valmistelusta

- Komissio valmistelee ohjeistuksia lukuisien artiklojen osalta
- Huomioitavaa: EPBD, REDIII, päästökauppa, yhdyskuntajätevesidirektiivi, teollisuuspäästädirektiivi
- Energian loppukäytön (FEC) sitova vuoden 2030 tavoite, komission kaava ja Suomen EI-strategiatyö
 - Ennakkovaikuttaminen 2040 tavoitteisiin
- Suomessa energiatehokkuussopimukset edelleen suuressa roolissa direktiivin toimeenpanon välineenä

Kiitos!